

CHUYÊN ĐỀ 3 ĐỌC, VIẾT VÀ GIỚI THIỆU VỀ MỘT TÁC GIẢ VĂN HỌC

Thời gian thực hiện: 13 tiết

1. Về kiến thức:

- Nhận biết một số đặc điểm nổi bật về sự nghiệp văn chương và phong cách nghệ thuật của các tác giả văn học lớn.
- Biết cách lựa chọn và đọc một tác giả văn học lớn.
- Biết cách viết bài giới thiệu một tác giả văn học lớn.
- Vận dụng những kĩ năng đã học ở chuyên đề để đọc học, viết về những tác giả văn học khác.
- Biết thuyết trình về một tác giả văn học.

2. Về năng lực:

- Tự chủ và tự học: Học sinh vận dụng được kinh nghiệm đọc, vận dụng những trải nghiệm về cuộc sống và những hiểu biết riêng để tự nhận xét, đánh giá về tác giả văn học.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác nhóm với các thành viên khác: Học sinh được làm việc nhóm, phát huy năng lực giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề theo nhiều cách khác nhau một cách sáng tạo và triệt để để làm ra sản phẩm chung.
- Năng lực ngôn ngữ: giúp các em trong quá trình tìm hiểu tri thức, hợp tác sẽ hình thành và phát triển năng lực ngôn ngữ đáp ứng yêu cầu hoạt động. Vận dụng những hiểu biết về hiện tượng phá vỡ những quy tắc ngôn ngữ thông thường để tìm hiểu ngôn ngữ trong văn bản nghệ thuật.

3. Về phẩm chất:

- Biết tự hào, tôn trọng về những tác giả văn học có đóng góp lớn cho nền Văn học nước nhà.
- Tự hào, tôn trọng và bảo vệ những sản phẩm tinh thần là những tác phẩm văn chương mà tác giả để lại. Từ đó hình thành tình yêu với Văn học.
- Nuôi dưỡng hứng thú đọc và rèn luyện kỹ năng đọc, tự học của học sinh.
- Rèn luyện phẩm chất chăm chỉ: chăm tìm tòi, chăm đọc, chăm nghiên cứu, luôn chủ động với công việc của bản thân và của tập thể.
- Hình thành phẩm chất trung thực, trách nhiệm với những kiến thức về tác giả văn học mà học sinh lĩnh hội được trong quá trình tìm hiểu các tác giả văn học.

B. TIẾN TRÌNH BÀI DẠY

PHẦN 1: ĐỌC

Tiết 23-24 - 25-26

(4 tiết)

ĐỌC VỀ MỘT TÁC GIẢ VĂN HỌC

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức:

1. Về kiến thức:

- Lựa chọn được tác giả và có định hướng đọc rõ ràng.
- Biết cách đọc về một tác giả văn học qua việc tìm hiểu tài liệu, ghi chép, tổng hợp các thông tin theo phiếu đọc.
- Nhận biết được một số đặc điểm nổi bật về cuộc đời, sự nghiệp văn chương, phong cách nghệ thuật của tác giả.
- Xây dựng hồ sơ đọc để chuẩn bị viết, thuyết trình về một tác giả văn học. Nuôi dưỡng hứng thú đọc và rèn luyện kỹ năng đọc, tự học của học sinh.
- Nhận biết một số đặc điểm nổi bật về sự nghiệp văn chương và phong cách nghệ thuật của các tác giả văn học lớn.

2. Về năng lực:

- Vận dụng được kinh nghiệm đọc, vận dụng những trải nghiệm về cuộc sống và những hiểu biết về lịch sử văn học Việt Nam để nhận xét, đánh giá văn bản đọc.
- Vận dụng những hiểu biết về hiện tượng phá vỡ những quy tắc ngôn ngữ thông thường để tìm hiểu ngôn ngữ trong văn bản nghệ thuật.

- Biết cách tranh luận, phản biện, bảo vệ một vấn đề đời sống phù hợp với lứa tuổi.
- Rèn luyện và nâng cao các năng lực: tự học và tự chủ, hợp tác và giao tiếp để giải quyết các vấn đề của nhiệm vụ học tập một cách linh hoạt, hiệu quả.

3. Về phẩm chất:

- Biết tự hào, tôn trọng về những tác giả văn học có đóng góp lớn cho nền Văn học nước nhà.
- Tự hào, tôn trọng và bảo vệ những sản phẩm tinh thần là những tác phẩm văn chương mà tác giả để lại. Từ đó hình thành tình yêu với Văn học.
- Nuôi dưỡng hứng thú đọc và rèn luyện kỹ năng đọc, tự học của học sinh.
- Rèn luyện phẩm chất chăm chỉ: Chăm tìm tòi, chăm đọc, chăm nghiên cứu, luôn chủ động với công việc của bản thân và của tập thể.
- Hình thành phẩm chất trung thực, trách nhiệm với những kiến thức về tác giả văn học mà học sinh lĩnh hội được trong quá trình tìm hiểu các tác giả văn học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. **Thiết bị dạy học:** Máy chiếu, bảng, dụng cụ khác nếu cần

2. **Học liệu:** Sách giáo khoa, sách giáo viên, phiếu học tập

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Tổ chức

Lớp	Tiết	Ngày dạy	Sĩ số	Vắng

2. Kiểm tra bài cũ:

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a. **Mục tiêu:** Tạo tâm thế thoải mái và gợi dẫn cho học sinh về nội dung bài học

b. Nội dung:

- Giáo viên chuẩn bị câu hỏi dẫn dắt HS tìm hiểu về cách đọc, viết và giới thiệu về một tác giả văn học
- Học sinh trả lời câu hỏi để tìm hiểu kiến thức về cách đọc, viết và giới thiệu về một tác giả văn học

c. **Sản phẩm:** Câu trả lời của học sinh

d. **Tổ chức thực hiện:** Học sinh đàm thoại

Hoạt động của Gv và Hs	Nội dung
<p>B1. Chuyển giao nhiệm vụ GV đưa một số hình ảnh về tác phẩm văn học và yêu cầu học sinh nhận diện tác giả, tác phẩm</p> <p>B2. Thực hiện nhiệm vụ: Học sinh suy nghĩ và trả lời câu hỏi.</p> <p>B3. Báo cáo thảo luận: Học sinh chia sẻ câu trả lời của mình trước lớp.</p> <p>B4. Đánh giá kết quả thực hiện: Giáo viên dẫn dắt vào bài học</p>	 <p>Truyện Kiều – Nguyễn Du</p>

Hai đứa trẻ - Thạch Lam

Tiếng thu – Lưu Trọng Lư

Chữ người tử tù – Nguyễn Tuân

Học sinh trình bày những suy nghĩ của mình về các câu hỏi theo gợi ý.

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Nội dung 1. TÌM HIỂU TRI THỨC NGŨ VĂN

a. Mục tiêu:

- Học sinh biết cách đọc, viết và giới thiệu về một tác giả văn học qua tìm hiểu tài liệu, ghi chép tổng hợp các thông tin theo phiếu đọc
- Lựa chọn tác giả và có định hướng đọc rõ ràng

b. Nội dung:

- Học sinh đọc phần một: Ý nghĩa của việc đọc về một tác giả văn học
- Học sinh thảo luận nhóm và thực hiện phiếu học tập để tìm hiểu về cách đọc một tác giả văn học.

c. Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

d. Tổ chức thực hiện: Học sinh đọc và tìm hiểu sách giáo khoa

Hoạt động của Gv và Hs	Nội dung
<p><u>B1. Giao nhiệm vụ</u> Giáo viên cho HS thảo luận theo cặp đôi trả lời câu hỏi: Khi bắt đầu đọc một tác giả văn học, em cần tìm hiểu những thông tin gì?</p>	<p>I. Ý NGHĨA CỦA VIỆC ĐỌC VỀ MỘT TÁC GIẢ VĂN HỌC <u>1. Tìm hiểu cách đọc về một tác giả văn học</u> <u>*Để nắm được thông tin ban đầu của một tác giả, cần chú ý</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Những hiểu biết về tiểu sử - Sự nghiệp

<p><u>B2. Thực hiện nhiệm vụ</u></p> <p>Học sinh thảo luận</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tư tưởng tình cảm của tác giả - Hoàn cảnh sáng tác các tác phẩm cụ thể <p><i>*Ví dụ: Với tác giả Nguyễn Du</i></p>
<p><u>B3. Báo cáo thảo luận</u></p> <p>Học sinh chia sẻ bài làm và báo cáo phần tìm hiểu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Nguyễn Du (1765-1820)</u>, tên chữ là Tố Như, hiệu là Thanh Hiên. - <u>Quê quán</u>: Làng Tiên Điền, huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh. - <u>Gia đình</u>: Đại quý tộc, nhiều đời làm quan và có truyền thống về văn học. Cha là Nguyễn Nghiễm, đỗ tiến sĩ, từng giữ chức Tể tướng.
<p><u>B4. Đánh giá kết quả thực hiện:</u></p> <p>Giáo viên chốt những kiến thức</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Thời đại</u>: Cuộc đời Nguyễn Du gắn bó sâu sắc với những biến cố lịch sử của giai đoạn cuối thế kỉ XVIII – XIX. Đây là giai đoạn lịch sử đầy biến động với hai đặc điểm nổi bật là chế độ phong kiến Việt Nam khủng hoảng trầm trọng và phong trào nông dân khởi nghĩa nổi lên khắp nơi, đỉnh cao là phong trào Tây Sơn. Yếu tố thời đại đã ảnh hưởng sâu sắc tới ngòi bút của Nguyễn Du khi viết về hiện thực đời sống. - <u>Cuộc đời</u>: Phiêu bạt nhiều năm trên đất Bắc, đi nhiều, tiếp xúc nhiều đã tạo cho Nguyễn Du vốn sống phong phú và niềm thông cảm sâu sắc với những đau khổ của nhân dân. Nguyễn Du là một thiên tài văn học, một nhà nhân đạo chủ nghĩa lớn. - <u>Sự nghiệp văn học</u>: Sáng tác gồm những tác phẩm bằng chữ Hán và chữ Nôm: <ul style="list-style-type: none"> + Chữ Hán: gồm ba tập thơ là Thanh Hiên thi tập, Nam Trung tạp ngâm, Bắc Hành tạp lục. + Chữ Nôm: Đoạn trường tân thanh (thường gọi là Truyện Kiều), Văn chiêu hồn - <u>Đặc điểm sáng tác</u>: <ul style="list-style-type: none"> + Thể hiện tư tưởng nhân đạo: đề cao giá trị nhân văn con người. Các tác phẩm đó đều thể hiện sự cảm thông sâu sắc của Nguyễn Du đối với cuộc sống của con người, nhất là những người nhỏ bé, bất hạnh, ... đó là kết quả của quá trình quan sát, suy ngẫm về cuộc đời, về con người của tác giả. + Lên án, tố cáo những thế lực đen tối chà đạp con người.
<p><u>B1. Giao nhiệm vụ</u></p> <p>Giáo viên cho HS thảo luận và trả lời câu hỏi: <i>Em hãy rút ra ý nghĩa của việc đọc một tác giả văn học?</i></p>	<p><u>2. Ý nghĩa về việc đọc một tác giả văn học</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Giúp chúng ta hiểu sâu hơn về một tác phẩm, con đường đạt đến đỉnh cao trong sự nghiệp của tác giả cùng những mối liên hệ với bối cảnh lịch sử cụ thể của đất nước, dân tộc, thời đại. - Giúp người đọc hình dung rõ hơn về quá trình hình thành cá tính sáng tạo, phong cách nghệ thuật. - Giúp chúng ta có thêm những trải nghiệm lí thú, hiểu biết sâu rộng về cuộc sống, con người, và văn hoá.

<p><u>B2. Thực hiện nhiệm vụ</u></p> <p>Học sinh thảo luận</p> <p>B3. Báo cáo thảo luận</p> <p>Học sinh chia sẻ bài làm và báo cáo phần tìm hiểu</p> <p>B4. Đánh giá kết quả thực hiện:</p> <p>Giáo viên chốt những kiến thức</p>	
--	--

HD của GV và HS	Nội dung
<p>Hoạt động 2: THỰC HÀNH ĐỌC</p> <p>Thao tác 1: Lựa chọn tác giả và định hướng đọc</p> <p>Bước 1. Giao nhiệm vụ học tập Giáo viên cho HS thảo luận theo cặp đôi trả lời câu hỏi Tác giả văn học được bạn lựa chọn là ai? Lý do lựa chọn của bạn là gì.</p> <p>Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ Học sinh thảo luận</p> <p>Bước 3. Báo cáo, thảo luận Học sinh chia sẻ bài làm và báo cáo phần tìm hiểu</p> <p>Bước 4. Kết luận, nhận định Giáo viên chốt những kiến thức Có thể lựa chọn tác giả theo những tiêu chí sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tác giả có tác phẩm được học trong chương trình. - Tác giả được yêu cầu đọc mở rộng trong sách giáo khoa Ngữ văn từ cấp Trung học cơ sở đến cấp Trung học phổ thông. - Tác giả có tác phẩm đáp ứng được yêu cầu sở thích của bản thân 	<p>II. THỰC HÀNH ĐỌC</p> <p>1. Lựa chọn tác giả và định hướng đọc:</p> <p>Hãy nhận diện các tác giả văn học qua ảnh.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> </div>